

* Джерело: складено автором на основі [4]

З наведених у табл. 2 даних видно, що високотехнологічний сектор України зорієнтований на експорт високотехнологічної продукції меншою мірою, ніж це властиво країнам середнього рівня розвитку, що актуалізує дослідження конкурентних переваг національної економіки у підрозділі А високотехнологічного сектору, де позиції вітчизняних виробників виявляються сильнішими.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

- Жданова Л.Л. Високотехнологічний сектор світової економіки у глобальній конкуренції. Науковий вісник Одеського національного економічного університету. 2022. №11-12 (300-301). С.7-13.
- Офіційний сайт Світового банку. Електронний ресурс доступний з URL: <https://cutt.ly/lwEeei5c> (дата звернення 29.09.2023 р.).
- Офіційний сайт Світового банку. Електронний ресурс доступний з URL: <https://cutt.ly/lwEeei5c> (дата звернення 29.09.2023 р.).

УДК 338.2:327:355.01

Ілляшенко С.М.¹, Шипуліна Ю.С..²,

¹д-р екон. наук, проф. НТУ «ХПІ»; проф. Економіко-гуманітарного університету, м. Бельсько-Бяла, Польща

² ¹д-р екон. наук, проф. НТУ «ХПІ»

МІЖНАРОДНИЙ ІМІДЖ І НАЦІОНАЛЬНИЙ БРЕНД УКРАЇНИ ЯК ФАКТОРИ ЇЇ ІННОВАЦІЙНОГО ЗРОСТАННЯ

Світова практика свідчить про наявність прямого зв'язку між міжнародним іміджем країни походження і сприйняттям продукції її товаровиробників на міжнародних ринках. З іншого боку, імідж певних груп товарів впливає на міжнародний імідж країн в яких вони продукуються. При цьому імідж товарів впливає на формування відповідних брендів, а міжнародний імідж країни на формування її національного бренду. Аналіз міжнародних рейтингів показує, що країни які займають високі позиції у рейтингу національних і товарних брендів здебільшого мають високі позиції у рейтингу інноваційного зростання. Тобто просліджується зв'язок: міжнародний імідж країни – національний і товарні бренди – високі шанси на інноваційне зростання [1].

За даними [2] боротьба українського народу у війні з Росією істотно змінила сприйняття України світовою спільнотою, що позитивно вплинуло на зростання міжнародного іміджу країни. Особливо це стосується характеристик іміджу, які є значимими з позицій формування національного

бренду країни і брендів окремих груп товарів, що може закласти передумови інноваційного зростання. Зокрема, це стосується: сформованого прихильного ставлення до України в економічно розвинених країнах Глобальної Півночі; сприйняття її як демократичної країни, вбудованої у міжнародні структури; росту обізнаності про Україну і визнання добрих відносин з іншими країнами світу; визнання наявності розроблених в країні передових сучасних технологій; готовності купувати продукцію українських товаровиробників (надавачів послуг); високої оцінки рівня освіти, кваліфікації, працелюбності і винахідливості українців; готовності наймати українців на роботу і т.п.

Зазначені характеристики сприйняття України і українців світовою спільнотою спричинили значне зростання позитивного іміджу країни, що впливає на можливість розгортання взаємовигідної співпраці з іноземними бізнес-партнерами, створення передумов проникнення і закріплення вітчизняних товаровиробників на міжнародних ринках. Це створює сприятливі умови для формування національного і товарних брендів. Звичайно, якщо сприйняття реальних характеристик вітчизняних товаровиробників і їх товарів зарубіжними економічними контрагентами і контактними аудиторіями будуть відповідати сприйняттю ними атрибутів міжнародного іміджу країни і іміджу певних галузей і товарних груп. У протилежному випадку (випадку не співпадіння) позитивний імідж буде швидко втрачено. Існуюче «вікно можливостей» слід використати для входження до світового співтовариства розвинених країн, що розвиваються інноваційним шляхом.

Слід зазначити, що Україна має потужний інтелектуальний потенціал і достатньо високий рівень інноваційної культури, що підтверджується високою ефективністю вітчизняних високотехнологічних видів зброї, а також обладнання і технологій воєнного призначення. Є певні досягнення і в інфраструктурному забезпеченні інноваційного розвитку [2, 3]: конкурентні переваги в окремих галузях (ІТ, ВПК, аерокосмічній тощо); значна мережа високотехнологічних і дослідницьких підприємств; висока ефективність вищої освіти у підготовці фахівців ряду спеціальностей актуальних в умовах четвертої промислової революції і ряд інших. Проте існує низка стримуючих факторів, основними з яких є ті, що стосуються держаного стимулювання і регулювання інноваційного розвитку [3]. До них слід додати фактори дія яких спричинена війною: втрата значної частини виробничої бази, трудового і інтелектуального потенціалу тощо.

З огляду на викладене, виконано аналіз сильних і слабких сторін економіки України з позицій оцінки шансів на трансформацію її міжнародного іміджу у товарні бренди і національний бренд, а також переходу на шлях інноваційного розвитку. Його результати свідчать про наявність потенціалу для трансформації міжнародного іміджу країни, який

склався у роки війни з Росією, у потужний національний бренд, а також переходу на шлях інноваційного зростання в руслі існуючих і перспективних тенденцій розвитку науково-технічного прогресу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Ілляшенко С.М., Шипуліна Ю.С., Ілляшенко Н.С. Вплив міжнародного іміджу України на перспективи її повоєнного інноваційного розвитку. Маркетинг і цифрові технології. 2023. Т. 7. № 3. С.24-38.

2. Звіт про сприйняття України у світі 2022. URL: <https://cutt.ly/1wEetGSk>

3. Ілляшенко С.М., Ілляшенко Н.С., Шипуліна Ю.С., Райко Д.В. Перспективи і проблеми інноваційного розвитку в умовах четвертої промислової революції. Управління інноваційною діяльністю: теорія і практика: колективна монографія / за заг. ред. д.е.н., професора Витвицької О.Д. Київ: ТОВ «АГРАР МЕДІА ГРУП», 2021. С. 112-131.

УДК 330.101.541:338.124.4 (477)

Кіндратець О.М.

д-р економ. наук, проф. ЗНУ

ПРОГНОЗОВАНІ ТРУДНОЩІ ПОВОЄННОГО РОЗВИТКУ: ПОЛІТИЧНІ ТА СОЦІОКУЛЬТУРНІ АСПЕКТИ

Післявоєнне відновлення(відбудова) є окремою областю наукових досліджень. Таке дослідження є мультидисциплінарним. Розробка прогнозів – це необхідна умова ефективного управління процесами. Прогнозування труднощів повоєнної розвитку дає можливість хоча б частково підготуватися до їх подолання. Деякі вчені вважають за необхідне заздалегідь перед можливою війною готуватися не тільки до успішного протистоянню агресору, а готуватися і до післявоєнного відновлення. Післявоєнні проблеми варто прогнозувати, передбачати та розробляти перспективні плани їх розв’язання. Найбільше уваги, зазвичай, приділяється економічним наслідкам війни, що цілком зрозуміло. Від швидкості відновлення економіки залежить забезпечення життєдіяльності народу. Але не менш важливим є готовність до врахування та політичні, соціально-культурні проблеми. Тому варто розглянути і їх.

Очікувані політичні труднощі післявоєнного періоду в Україні:

1) складнощі у відновленні того політичного процесу, що характерний для країни у мирний час. Для цього потрібно перш за все налагодити виборчий процес, відмовитися від тієї цензури, що існувала у військовий час. Як це буде відбуватися залежить від того, яким буде режим у повоєнній країні – демократичним, чи авторитарним; яку роль будуть відігравати